

Thủ tướng: Cùng nhau kiến tạo một Đông Nam Á là trung tâm sáng tạo tri thức và công nghệ mới

14:03 28/05/2025

Sáng 28/5, trong chương trình thăm chính thức Malaysia và tham dự Hội nghị Cấp cao ASEAN 46 cùng các hội nghị cấp cao liên quan, Thủ tướng Phạm Minh Chính đã đến thăm và có bài phát biểu chính sách tại Đại học Kebaangsan – Đại học Quốc gia Malaysia (UKM), một trung tâm học thuật hàng đầu của Malaysia và Châu Á (đứng thứ 138 thế giới, 28 Châu Á).

Cùng dự có Bộ trưởng Giáo dục Malaysia Fadhlina Sidek, các nhà ngoại giao, các nhà nghiên cứu, các giáo sư, giảng viên và đông đảo học viên, sinh viên.

Tại đây, Thủ tướng đã dành thời gian trả lời các câu hỏi về các giải pháp thúc đẩy hợp tác giáo dục – đào tạo giữa các trường đại học hai nước, cũng như những lĩnh vực khoa học công nghệ tiềm năng, thế mạnh mà Việt Nam tập trung phát triển.

Thủ tướng Phạm Minh Chính đến thăm và có bài phát biểu chính sách tại Đại học Kebaangsan – Đại học Quốc gia Malaysia (UKM), một trung tâm học thuật hàng đầu của Malaysia và Châu Á - Ảnh: VGP/Nhật Bắc

Thành lập năm 1970, hiện UKM có gần 3.000 sinh viên quốc tế trong tổng số hơn 25.500 sinh viên. Đây là một trong năm đại học hàng đầu về nghiên cứu khoa học, đổi mới sáng tạo và y khoa; là cái nôi đào tạo của nhiều lãnh đạo xuất sắc, cao cấp của Malaysia.

Phát biểu tại đây, Thủ tướng Phạm Minh Chính bày tỏ vinh dự được tới thăm và phát biểu tại UKM, đánh giá cao mục tiêu và sứ mệnh của nhà trường: Cam kết tiên phong trong việc dẫn dắt phát triển một xã hội học tập, năng động, đạo đức và đóng vai trò quan trọng trong việc gìn giữ giá trị văn hóa và bản sắc dân tộc.

Thủ tướng nhiệt liệt chúc mừng Nhà trường về những thành tựu đáng tự hào đã đạt được; chúc mừng các bạn học viên, sinh viên – những người mang trong mình niềm tin, nhiệt huyết, khát vọng và sứ mệnh dẫn dắt tương lai, tương lai thuộc về thế hệ trẻ.

Thủ tướng đánh giá cao UKM là một trong những biểu tượng của Malaysia về: Tri thức khai phóng - hội nhập đa dạng - cộng đồng kết nối; nơi không chỉ trao truyền kiến thức mà còn nuôi dưỡng khát vọng phụng sự; nơi không chỉ bồi dưỡng nhân lực chất lượng cao cho Malaysia mà còn ươm mầm những công dân khu vực và toàn cầu.

Quyền Hiệu trưởng Trường Đại học Kebaangsan – Đại học Quốc gia Malaysia phát biểu chào mừng - Ảnh: VGP/Nhật Bắc

Thủ tướng bày tỏ trân trọng những giá trị mà đất nước Malaysia đề cao và Việt Nam cũng chia sẻ như tình yêu thương, sự chăm chỉ, khát vọng phấn đấu vươn lên, giữ gìn tình hữu nghị, tình bạn thủy chung trong quan hệ quốc tế.

Trong bài phát biểu, Thủ tướng tập trung trao đổi về 5 nội dung lớn: (1) Quan hệ Việt Nam – Malaysia; (2) vị trí, vai trò, tầm quan trọng của giáo dục đào tạo (GDĐT), khoa học công nghệ (KHCN), đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số trong tình hình mới; (3) mục tiêu, định hướng phát triển GDĐT, KHCN, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số của Việt Nam; (4) hợp tác GDĐT, KHCN và chuyển đổi số giữa Việt Nam và Malaysia; (5) thông điệp gửi gắm tới nhà trường và các bạn học viên, sinh viên.

Về quan hệ Việt Nam - Malaysia, Thủ tướng cho biết trải qua hơn 50 năm thiết lập quan hệ ngoại giao, hợp tác hữu nghị giữa hai nước ngày càng phát triển mạnh mẽ, đặc biệt với mốc son chính thức nâng cấp quan hệ lên Đối tác Chiến lược toàn diện nhân chuyến thăm chính thức Malaysia của Tổng Bí thư Tô Lâm (tháng 11/2024).

Kể từ sau chuyến thăm của Tổng Bí thư Tô Lâm, quan hệ hai nước tiếp tục được đẩy mạnh chỉ trong thời gian rất ngắn với nhiều điểm sáng tích cực.

Thủ tướng Phạm Minh Chính: Cùng nhau kiến tạo một Đông Nam Á là trung tâm sáng tạo tri thức và công nghệ mới - Ảnh: VGP/Nhật Bắc

Hai bên đã nhất trí hoàn tất nội dung Chương trình hành động Đối tác chiến lược toàn diện giai đoạn 2025-2030; tin cậy chính trị, hiểu biết, tôn trọng lẫn nhau ngày càng được củng cố, các nhà lãnh đạo thường xuyên chia sẻ, tham vấn chính sách.

Thủ tướng Phạm Minh Chính và Thủ tướng Malaysia đã 4 lần gặp gỡ trong năm 2025 cả trực tiếp và trực tuyến để kịp thời trao đổi về các vấn đề song phương và quốc tế cùng quan tâm. Các cơ chế song phương được triển khai hiệu quả.

Thủ tướng bày tỏ vui mừng với những kết quả hợp tác nhiều mặt giữa hai nước thời gian qua. Malaysia hiện là đối tác thương mại lớn thứ 2 của Việt Nam trong ASEAN và thứ 9 trên thế giới. Malaysia cũng là thị trường xuất khẩu lớn thứ ba của Việt Nam trong ASEAN. Thương mại song phương năm 2024 đạt khoảng 15 tỷ USD, tăng hơn 12% so với năm 2023. Malaysia hiện là nhà đầu tư lớn thứ 3 trong ASEAN tại Việt Nam, đứng thứ 10/150 quốc gia và vùng lãnh thổ đầu tư vào Việt Nam với 770 dự án còn hiệu lực và tổng số vốn 13,6 tỷ USD. Việt Nam hiện có 27 dự án đầu tư sang Malaysia với tổng vốn đăng ký đạt 855 triệu USD. Các lĩnh vực hợp tác khác đều được đẩy mạnh như quốc phòng - an ninh, du lịch, năng lượng và GDĐT, KHCN.

Thủ tướng Phạm Minh Chính cho biết Việt Nam coi GDĐT cùng với KHCN là quốc sách hàng đầu - Ảnh: VGP/Nhật Bắc

"Có thể khẳng định, quan hệ đối tác chiến lược toàn diện của hai nước đang ngày càng được củng cố, tăng cường, trở thành một hình mẫu hợp tác trong ASEAN: Bền về chính trị, mạnh về kinh tế, sâu sắc về văn hoá, rộng về tầm nhìn; chung mục tiêu độc lập, chủ quyền, vì hạnh phúc, ấm no của nhân dân", Thủ tướng nhấn mạnh.

Đồng thời, sự gắn kết bền chặt giữa hai nước góp phần quan trọng viết nên câu chuyện Đông Nam Á thống nhất trong đa dạng, có văn hóa phong phú, nguồn lao động trẻ, thị trường rộng, đoàn kết và tự cường, là tâm điểm của tăng trưởng, phát triển năng động, phát triển bao trùm và thịnh vượng, nhanh và bền vững.

Thủ tướng cho biết tại Hội đàm ngày 25/5 vừa qua, ông cùng Thủ tướng Malaysia đã thống nhất tăng cường hợp tác trên các lĩnh vực, trong đó: Tiếp tục duy trì, nâng cấp và phát huy hiệu quả của các cơ chế hiện có; quyết tâm nâng kim ngạch thương mại song phương lên 20 tỷ USD trong 1-2 năm tới theo hướng cân bằng và bền vững; tăng cường trao đổi, tham vấn, chia sẻ kinh nghiệm và mở rộng hợp tác trong các lĩnh vực mới như kinh tế số, kinh tế xanh, KHCN, đổi mới sáng tạo...; đẩy mạnh hợp tác quốc phòng, an ninh vì mục tiêu hòa bình, ổn định, phát triển ở khu vực và thế giới; thúc đẩy hợp tác GDĐT; đẩy mạnh quảng bá du lịch, kết nối văn hóa, tăng cường giao lưu nhân dân; giữ vững đoàn kết, thống nhất trong đa dạng; kiên trì, kiên định vai trò trung tâm của ASEAN trên các lĩnh vực (như phát triển bền vững, bao trùm, không để ai bị

bỏ lại phía sau, bảo vệ môi trường, chống biến đổi khí hậu, vấn đề Biển Đông...).

Thành lập năm 1970, hiện UKM có gần 3.000 sinh viên quốc tế trong tổng số hơn 25.500 sinh viên. Đây là một trong năm đại học hàng đầu về nghiên cứu khoa học, đổi mới sáng tạo và y khoa; là cái nôi đào tạo của nhiều lãnh đạo xuất sắc, cao cấp của Malaysia - Ảnh: VGP/Nhật Bắc

Về vị trí, vai trò, tầm quan trọng của GDĐT, KHCN, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số trong tình hình mới, Thủ tướng cho rằng chúng ta đang tiến vào kỷ nguyên mà tri thức là sức mạnh cốt lõi, giáo dục là nền tảng chủ lực, con người là tài sản chiến lược; đột phá KHCN, ĐMST và chuyển đổi số là động lực quan trọng, yếu tố quyết định sự phát triển nhanh, bền vững của mỗi quốc gia.

Tri thức là chìa khóa, công nghệ là cánh cửa để mở ra một tương lai tươi sáng hơn cho các quốc gia. Trong bối cảnh toàn cầu hóa, chuyển đổi số và cách mạng công nghiệp lần thứ tư, nhu cầu phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao đang trở nên cấp thiết hơn bao giờ hết.

Đây chính là lúc các cơ sở đào tạo đóng vai trò trung tâm trong việc chuẩn bị nguồn nhân lực cho tương lai - không chỉ cho một quốc gia, mà cho toàn khu vực và cả thế giới.

Thủ tướng đánh giá cao việc Đại học UKM đã ký Ý định thư hợp tác với 2 đại học hàng đầu Việt Nam (Đại học Quốc gia Thành phố Hồ Chí Minh và Đại học Quốc gia Hà Nội), mở ra triển vọng hợp tác sâu rộng trong lĩnh vực GDĐT, nghiên cứu KHCN, thúc đẩy khởi nghiệp đổi mới sáng tạo, đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao. Việt Nam xác định cần nâng cao dân trí, đào tạo nhân lực, bồi dưỡng nhân tài, phát động phong trào xã hội học tập, học tập suốt đời.

Về mục tiêu, định hướng phát triển GDĐT, KHCN, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số của Việt Nam, Thủ tướng cho biết Việt Nam coi GDĐT cùng với KHCN là quốc sách hàng đầu.

Việt Nam đang bước vào kỷ nguyên mới của dân tộc với ưu tiên hàng đầu là thực hiện thành công hai mục tiêu 100 năm: Đến năm 2030, trở thành nước đang phát triển, có công nghiệp hiện đại, thu nhập trung bình cao; đến năm 2045, trở thành nước phát triển, thu nhập cao. Để hoàn thành các mục tiêu nói trên, Việt Nam xác định mục tiêu tăng trưởng từ 8% trở lên trong năm 2025 và hai con số trong giai đoạn 2026-2030.

Để tăng trưởng nhanh, bền vững liên tục trong nhiều năm, Việt Nam đang thực hiện 3 đột phá chiến lược (thể chế thông thoáng, hạ tầng thông suốt, con người thông minh).

Các đại biểu đặt câu hỏi với Thủ tướng Phạm Minh Chính - Ảnh: VGP/Nhật Bắc

Cùng với đó, Việt Nam đang thực hiện cuộc cách mạng về tổ chức bộ máy, thực hiện quyết liệt "bộ tứ trụ cột" (trong đó có Nghị quyết số 57 về đột phá phát triển KHCN, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số quốc gia; cùng với hội nhập quốc tế trong tình hình mới; đổi mới công tác xây dựng và thi hành pháp luật đáp ứng yêu cầu phát triển đất nước trong kỷ nguyên mới; phát triển kinh tế tư nhân); đang tập trung xây dựng Nghị quyết mới về hiện đại hóa, đột phá phát triển GDĐT, chiến lược bảo vệ sức khỏe của nhân dân, bảo đảm tiếp cận bình đẳng về giáo dục và y tế.

Thủ tướng cho biết, Việt Nam sẽ thực hiện miễn học phí cho học sinh mầm non và phổ thông, ngay từ năm học 2025-2026. Phấn đấu đến năm 2045, Việt Nam sẽ đứng vào nhóm 20 quốc gia hàng đầu thế giới về GDĐT.

Riêng về giáo dục đại học, Việt Nam đề ra 2 mục tiêu: (i) Đến năm 2030, phấn đấu có 8 cơ sở giáo dục đại học thuộc nhóm 200 đại học hàng đầu châu Á và 1 cơ sở giáo dục đại học thuộc nhóm 100 đại học hàng đầu thế giới trong một số ngành, lĩnh vực KHCN; (ii) Đến năm 2035, phấn đấu có 12 cơ sở giáo dục đại học lọt vào nhóm 100 đại học hàng đầu châu Á và 2 đại học đạt nhóm 100 cơ sở hàng đầu thế giới trong một số ngành, lĩnh vực KHCN.

Về hợp tác GDĐT, KHCN và chuyển đổi số giữa Việt Nam và Malaysia,

Thủ tướng cho rằng Việt Nam và Malaysia là hai nền kinh tế đang phát triển năng động tại Đông Nam Á, cùng chia sẻ tầm nhìn về phát triển bền vững dựa trên tri thức, công nghệ và đổi mới sáng tạo.

Hợp tác phát triển nguồn nhân lực và các lĩnh vực mới về KHCN và đổi mới sáng tạo, chuyển đổi số là một trong 4 trụ cột chính được thúc đẩy mạnh mẽ, nhằm hiện thực hóa tầm nhìn chung của hai nước Việt Nam - Malaysia.

"Người Việt Nam có câu "Đi một ngày đàng học một sàng khôn", tức là càng giao lưu, trao đổi nhiều thì chúng ta càng thêm hiểu biết, nâng cao kiến thức, càng trưởng thành", Thủ tướng chia sẻ.

Thời gian qua, Việt Nam và Malaysia đã ký kết nhiều thỏa thuận hợp tác giáo dục, đẩy mạnh trao đổi sinh viên, giảng viên, phối hợp tổ chức hội thảo, xây dựng chương trình đào tạo chung, tạo nên một mạng lưới tri thức gắn kết ngày càng sâu sắc giữa hai nước.

Tại Bản Ghi nhớ giữa Chính phủ hai nước về hợp tác trong lĩnh vực giáo dục được ký ngày 6/3/2019, các hình thức hợp tác bao gồm trao đổi giảng viên, giáo viên, chuyên gia, học sinh, sinh viên và cán bộ quản lý giáo dục; trao đổi học liệu, xuất bản phẩm, thông tin; tổ chức tập huấn, cuộc thi, triển lãm giáo dục;

các hình thức hợp tác khác mà hai bên cùng quan tâm.

Thủ tướng trả lời các câu hỏi về các giải pháp thúc đẩy hợp tác GDĐT giữa các trường đại học hai nước, cũng như những lĩnh vực KHCN tiềm năng, thế mạnh mà Việt Nam tập trung phát triển - Ảnh: VGP/Nhật Bắc

Hiện có 8 chương trình liên kết đào tạo giữa các cơ sở giáo dục đại học của Việt Nam và Malaysia (thực hiện tại Việt Nam) với đa dạng các ngành, lĩnh vực như quản trị kinh doanh, công nghệ thông tin, ngôn ngữ Anh...

Tuy nhiên, Thủ tướng đánh giá tiềm năng hợp tác giữa hai nước về phát triển nguồn nhân lực, KHCN, đổi mới sáng tạo, chuyển đổi số còn rất lớn.

Thủ tướng cho rằng, *để nâng cao hiệu quả hợp tác GDĐT giữa hai nước, nhất là ở bậc đại học, cần dựa trên "5 trụ cột" gồm: Tăng cường hợp tác đào tạo nhân lực công nghệ cao; thúc đẩy hợp tác nghiên cứu khoa học và đổi mới sáng tạo; mở rộng giao lưu học thuật - kết nối sinh viên - trao đổi học bổng; phối hợp chặt chẽ trong việc phát triển chương trình đào tạo, kiểm định chất lượng, công nhận tín chỉ và văn bằng; đẩy mạnh hợp tác trong khởi nghiệp sáng tạo.* Thủ tướng hoan nghênh việc xây dựng Trường Đại học Malaysia tại Việt Nam.

Về hợp tác phát triển KHCN, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số, Thủ tướng đề nghị hai nước tập trung thực hiện "5 tăng cường": Tăng cường chia sẻ thông tin, dữ liệu; tăng cường thúc đẩy kết nối các khu công nghệ cao, trung tâm đổi mới sáng tạo và vườn ươm khởi nghiệp của hai bên; tăng cường hợp tác phát triển

các chương trình nghiên cứu song phương, ưu tiên các lĩnh vực: Chuyển đổi xanh, kinh tế tuần hoàn, đô thị thông minh, nông nghiệp công nghệ cao, y học số, bảo mật dữ liệu; tăng cường hợp tác phát triển hạ tầng số, đặc biệt là hạ tầng mạng; tăng cường phối hợp chia sẻ kinh nghiệm phát triển Chính phủ số, dịch vụ công trực tuyến. Thủ tướng lưu ý, không chỉ thúc đẩy hợp tác giữa hai nước mà cả trong ASEAN về lĩnh vực này.

Chia sẻ thông điệp gửi gắm tới nhà trường và các bạn học viên, sinh viên, Thủ tướng cho biết ông cảm nhận được từ các bạn sinh viên sức trẻ, lòng nhiệt huyết, tinh thần ham học hỏi, năng động sáng tạo, khát vọng vươn lên không ngừng, nỗ lực vượt qua mọi thách thức, giới hạn của bản thân, phụng sự Tổ quốc và nhân dân, xây dựng đất nước Malaysia ngày càng phát triển, đi đầu về chuyển đổi số, chuyển đổi xanh, phát triển kinh tế tuần hoàn, tiếp cận bình đẳng về giáo dục và y tế, bảo đảm tiến bộ, công bằng, an sinh xã hội, không có ai bị bỏ lại phía sau. "Khi nước Malaysia lớn mạnh, phát triển toàn diện, bao trùm, bền vững cũng là niềm vui, là động lực, cảm hứng cho Việt Nam", Thủ tướng nói.

"Các bạn là đại diện cho thế hệ trẻ - những chủ thể định hình, kiến tạo và dẫn dắt tương lai không chỉ của Malaysia mà góp phần định hình, kiến tạo, dẫn dắt tương lai của cả khu vực", Thủ tướng nhấn mạnh. Để hiện thực hóa tầm nhìn và khát vọng phát triển các bạn trẻ chính là những chủ thể, lực lượng tiên phong trong kiến tạo và phát triển, là chủ nhân tương lai của mỗi đất nước.

Thủ tướng mong muốn các sinh viên phát huy tinh thần "5 chủ động": (i) Chủ động trong học tập; (ii) Chủ động đổi mới sáng tạo và khởi nghiệp, tạo động lực, truyền cảm hứng cho những người xung quanh; (iii) Chủ động tham gia xây dựng thể chế, hoàn thiện chính sách; (iv) Chủ động giao lưu và hội nhập quốc tế; (v) Chủ động tham gia gìn giữ hòa bình, ổn định và bản sắc văn hóa ASEAN.

Thủ tướng bày tỏ Việt Nam sẵn sàng hợp tác chặt chẽ hơn nữa với Malaysia trong GDĐT và các lĩnh vực phát triển KHCN, đổi mới sáng tạo, chuyển đổi số vì mục tiêu chung - Ảnh: VGP/Nhật Bắc

Thủ tướng nhắc lại câu nói của Chủ tịch Hồ Chí Minh gửi đến thế hệ thanh niên: "Không có việc gì khó, chỉ sợ lòng không bền/Đào núi và lấp biển, quyết chí ắt làm nên"; mong muốn thế hệ trẻ "thắng không kiêu, bại không nản"; có tư tưởng "biến không thành có, biến khó thành dễ, biến cái không thể thành cái có thể, biến cái không quan trọng thành cái quan trọng thì mới là quan trọng"; "nhìn xa, trông rộng, nghĩ sâu, làm lớn", coi trọng thời gian, trí tuệ, sự quyết đoán đúng thời điểm; "đã nói là làm, đã cam kết phải thực hiện", mang lại lợi ích cho mình, cho gia đình, cho cộng đồng và đất nước.

Thủ tướng cho rằng, Việt Nam phải tiếp tục nỗ lực tham khảo, học tập tấm gương về học thuật và phát triển của Malaysia, với tinh thần "không ai lo cho mình bằng chính mình", quan điểm phát triển giáo dục: "Lấy học sinh, sinh viên làm trung tâm, chủ thể - Thầy cô giáo làm động lực - Nhà trường làm bộ đỡ - Gia đình là điểm tựa - Xã hội là nền tảng".

Chức Đại học Kebaangsan - Đại học Quốc gia Malaysia tiếp tục là điểm sáng trong bản đồ tri thức khu vực và là biểu tượng của giáo dục Malaysia, Thủ tướng nêu rõ: Khi Việt Nam và Malaysia cùng đầu tư cho tri thức - các bạn trẻ hôm nay cùng chung khát vọng, chúng ta sẽ cùng nhau kiến tạo một Đông Nam Á không chỉ là trung tâm sản xuất mà còn là trung tâm của ý tưởng; không chỉ là nơi ứng

dụng của công nghệ mà là còn là nơi sáng tạo ra tri thức và công nghệ tương lai; không chỉ là nơi tiếp nhận sự sáng tạo mà còn sáng tạo để phát triển.

Chia sẻ niềm tin "tri thức là sức mạnh, khi hai quốc gia cùng chia sẻ, kết nối tri thức, đầu tư cho thế hệ tương lai thì mọi giới hạn đều có thể vượt qua và những kỳ tích mới sẽ được xác lập", Thủ tướng bày tỏ Việt Nam sẵn sàng hợp tác chặt chẽ hơn nữa với Malaysia trong GDĐT và các lĩnh vực phát triển KHCN, đổi mới sáng tạo, chuyển đổi số vì mục tiêu chung.

Theo chinhphu.vn